

V Bruselu dne 4.7.2019
COM(2019) 318 final

ZPRÁVA KOMISE RADĚ

o pokroku orgánů Unie při provádění postupného omezování odhylky pro irský jazyk

I. Úvod

Když se Irsko v roce 1973 připojilo k Evropským společenstvím, nepožadovalo, aby se irština stala jedním z úředních a pracovních jazyků orgánů, ale pouze žádalo, aby se do irštiny přeložily Smlouvy a aby občané Irska měli právo komunikovat s orgány v irštině. Proto irština nebyla zařazena na seznam úředních a pracovních jazyků v nařízení č. 1¹ a orgány nevytvářely návrhy právních předpisů v irštině, ani je v tomto jazyce nezveřejňovaly.

V roce 2005 Irsko požádalo, aby se irština stala úředním a pracovním jazykem Unie, a navrhlo omezený režim, v rámci kterého by se v irštině vypracovávala pouze nařízení společně přijatá Evropským parlamentem (EP) a Radou. Rada tento status udělila ode dne 1. ledna 2017 nařízením (ES) č. 920/2005² a zároveň stanovila odchylku, že v irštině je nutné vypracovávat pouze nařízení EP a Rady. Tato odchylka byla přijata na pět let a po přezkumu v roce 2010 byla prodloužena na dalších pět let do 31. prosince 2016³. V roce 2015 v rámci politiky na podporu užívání a znalostí irštiny požádala irská vláda Radu, aby oblast působnosti této odchylky postupně omezila s cílem do 1. ledna 2022 postupně přestat odchylku provádět. Rada vyhověla a v prosinci 2015 přijala nařízení (EU, Euratom) 2015/2264⁴. Tím vznikla bezprecedentní situace, kdy musely orgány vytvořit nový jazykový režim pro stávající členský stát.

Příloha nařízení (EU, Euratom) 2015/2264 stanoví harmonogram pro postupné omezování odchylky, a to následujícím způsobem:

- první fáze (od 1. ledna 2017) – směrnice EP a Rady,
- druhá fáze (od 1. ledna 2018) – rozhodnutí EP a Rady,
- třetí fáze (od 1. ledna 2020) – nařízení a směrnice Rady a rozhodnutí Rady, ve kterých není uvedeno, komu jsou určena, a
- čtvrtá fáze (od 1. ledna 2021) – nařízení a směrnice Komise a rozhodnutí Komise, ve kterých není uvedeno, komu jsou určena.

Nařízením se Komisi ukládá, aby dvakrát před ukončením uplatňování odchylky předložila zprávu Radě o provádění nařízení. Nejpozději do října 2019 má Komise předložit zprávu o pokroku, jehož orgány při provádění postupného omezování dosáhly. Po projednání této zprávy může Rada rozhodnout, že harmonogram uvedený v příloze přezkoumá.

¹ Nařízení Rady č. 1 ze dne 15. dubna 1958 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství (Úř. věst. 17, 6.10.1958, s. 385) a nařízení Rady č. 1 ze dne 15. dubna 1958 o užívání jazyků v Evropském společenství pro atomovou energii (Úř. věst. 17, 6.10.1958, s. 401).

² Nařízení Rady (ES) č. 920/2005, kterým se mění nařízení č. 1 ze dne 15. dubna 1958 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství a nařízení č. 1 ze dne 15. dubna 1958 o užívání jazyků v Evropském společenství pro atomovou energii a kterým se zavádí dočasná odchylná opatření od těchto nařízení (Úř. věst. L 156, 18.6.2005, s. 3).

³ Nařízení Rady (EU) č. 1257/2010, kterým se prodlužují dočasná odchylná opatření od nařízení č. 1 ze dne 15. dubna 1958 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství a nařízení č. 1 ze dne 15. dubna 1958 o užívání jazyků v Evropském společenství pro atomovou energii stanovená nařízením (ES) č. 920/2005 (Úř. věst. L 343, 29.12.2010, s. 5).

⁴ Nařízení Rady (EU, Euratom) 2015/2264, kterým se prodlužují a postupně zrušují dočasná odchylná opatření od nařízení č. 1 ze dne 15. dubna 1958 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství a nařízení č. 1 ze dne 15. dubna 1958 o užívání jazyků v Evropském společenství pro atomovou energii stanovená nařízením (ES) č. 920/2005 (Úř. věst. L 322, 8.12.2015, s. 1).

Komise má opět předložit zprávu nejpozději do června 2021 „o tom, zda mají orgány Unie k dispozici dostatečné kapacity, pokud jde o ostatní úřední jazyky, pro uplatňování nařízení č. 1 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství a nařízení č. 1 o užívání jazyků v Evropském společenství pro atomovou energii bez použití odchylky od 1. ledna 2022“. Nestanoví-li nařízení Rady jinak, přestane odchylka platit ke dni 1. ledna 2022.

Tato **první zpráva o provádění** hodnotí pokrok, jehož bylo dosaženo od ledna 2016 do poloviny roku 2019.

II. Pokrok při provádění postupného omezování odchylky

a. Spolupráce s Irskem

Orgány a Irsko při provádění nařízení (EU, Euratom) 2015/2264 spolupracují. Podle článku 2 tohoto nařízení se „irské orgány a Komise (...) ve spolupráci s ostatními orgány Unie pravidelně scházejí, aby sledovaly nábor dostatečného počtu pracovníků se znalostí irského jazyka do orgánů Unie s cílem úspěšně se vyrovnat s postupným omezováním odchylky (...) a aby sledovaly kapacitu a využívání externích poskytovatelů služeb s cílem pokrýt požadavky orgánů Unie týkající se irského jazyka“.

V souladu s tímto ustanovením byla zřízena **monitorovací skupina pro odchylku udělenou irskému jazyku**, kterou tvoří zástupci překladatelských služeb orgánů Unie a Irska. Skupina zahájila činnost v roce 2016 a bude v ní pokračovat, dokud nařízení nepřestane platit. Má dvoustupňovou strukturu:

- na řídicí úrovni se každý rok scházejí Komise (zastoupená Generálním ředitelstvím pro překlady) ve spolupráci s jinými orgány a Irsko (zastoupené Ministerstvem kultury, kulturního dědictví a *Gaeltachtu*) za účelem monitorování pokroku a schvalování ročních priorit v těchto oblastech:
 - příslušný nábor do orgánů,
 - kapacita externích poskytovatelů služeb,
 - posílení spolupráce v oblasti jazykových zdrojů a
 - problémy související s dostupností *acquis* a
- na provozní úrovni se alespoň dvakrát ročně scházejí zástupci jak překladatelských služeb orgánů, tak Ministerstva kultury, kulturního dědictví a *Gaeltachtu* za účelem výkonu činností v oblasti ročních priorit a podávání zpráv o pokroku řídicí úrovni.

Od přijetí nařízení uspořádaly Komise a Irsko společně v Dublinu tři výroční konference o irském jazyku.

Pokrok dosažený v hlavních oblastech je popsán na následující straně:

b. Zajištění překlady do irštiny

Poptávku orgánů po překladech tvoří v první řadě právní předpisy a pak jiné, nelegislativní dokumenty podle politických a jiných požadavků v oblasti komunikace. Realizací prvních dvou fází v roce 2017 a 2018 (rozšíření o směrnice a rozhodnutí přijaté EP a Radou) začaly orgány rozšiřovat spektrum právních předpisů přeložených do irštiny. **První dvě fáze byly provedeny v plném rozsahu.**

V souladu se 4. bodem odůvodnění nařízení (EU, Euratom) 2015/2264 překládaly orgány rovněž jiný obsah za účelem zlepšení dostupnosti informací v irštině o činnostech Unie. Uvážíme-li souhrnně regulační materiály a tento dodatečný obsah, dokázaly orgány⁵ od roku 2016 **objem překladů do irštiny více než zdvojnásobit.**

V rámci přípravy na uskutečnění příštích fází zvyšování objemu překladů naplánovaných na roky 2020 a 2021 Komise analyzovala prognózy poptávky podle jednotlivých typů dokumentů. Z prognóz vyplývá, že fáze v letech 2020 a 2021 mohou mít v případě některých orgánů za následek až **další zdvojnásobení objemu** od konce roku 2018 do roku 2021. Jakmile v roce 2022 skončí platnost odchylky, vyvolá podle odhadů zbývající segment poptávky (např. sdělení, konzultace a materiál týkající se podávání zpráv) další 40% nárůst celkové poptávky v Komisi po překladech do irštiny⁶. Poptávka po irštině tudíž výrazně stoupne také u všech ostatních překladatelských služeb.

c. Nábor zaměstnanců hovořících irsky

Hlavní složkou schopnosti provést nařízení (EU, Euratom) 2015/2264 je **dostatečný počet zaměstnanců hovořících irsky**. V roce 2015 orgány a Irsko určily hlavní výzvu, které budou čelit do konce období platnosti odchylky: nízký počet odborníků na irský jazyk. Za účelem zvýšení produkční kapacity do 1. ledna 2022 proto instituce naplánovaly **na roky 2016, 2018 a 2020 sérii výběrových řízení uspořádaných úřadem EPSO.**

Na základě údajů o počtu zaměstnanců z roku 2014⁷ byl proveden odhad náborových potřeb všech orgánů. Od té doby došlo k přezkumu zdrojů a probíhají úpravy kombinací zdrojů v podobě interních zaměstnanců, kapacit v oblasti externího zadávání překladů a zdrojů v oblasti jazykové technologie. K realizaci zvýšení objemu překladů do irštiny je nutné tyto tři hlavní aspekty kapacit v oblasti irského jazyka i nadále (v různé míře u jednotlivých orgánů) posilovat a kombinovat.

Orgány v rámci svého oddělení irského jazyka nadále vyčleňují nová pracovní místa. Od konce roku 2015 **vzrostl počet interních zaměstnanců hovořících irsky z 58 na 102.**

V roce 2016 byla zahájena výběrová řízení na překladatele do GA⁸ a jazykové asistenty pro GA uspořádaná úřadem EPSO. Do výběrového řízení na překladatele se přihlásilo 210 uchazečů a vzešlo z něho 10 úspěšných kandidátů oproti cílovému počtu 62. Asi 8 z těchto 10

⁵ Orgány EU s největšími překladatelskými službami, tj. Komise, EP a Rada.

⁶ Jen pro účely Komise činil nárůst mezi roky 2016 a 2018 asi 8 000 až 19 000 a podle prognóz se má mezi roky 2018 a 2021 navýšit na 19 000 až zhruba 50 000 a z 50 000 na zhruba 83 000 od roku 2022.

⁷ Finanční výkaz vypracovaný Komisí pro přijetí nařízení (EU, Euratom) 2015/2264.

⁸ GA je jazykový kód ISO pro irštinu.

osob již bylo v rámci orgánů⁹ zaměstnáno na pracovní smlouvu na dobu určitou, takže čisté navýšení kapacity představovali dva lidé. Pro výběrové řízení na pozice jazykových asistentů byl cíl nábory stanoven na 13 osob, úspěšných bylo 9 ze 118 uchazečů, z nichž již bylo na pracovní smlouvu na dobu určitou v rámci orgánů¹⁰ zaměstnáno šest, takže čisté navýšení kapacity představovali tři lidé.

V roce 2017 bylo zahájeno výběrové řízení uspořádané úřadem EPSO na pozici právníka-lingvisty. Zúčastnilo se 26 uchazečů, z nichž vzešli 3 úspěšní kandidáti.

Výběrového řízení uspořádaného úřadem EPSO v roce 2018 se zúčastnilo 190 uchazečů a výsledkem bylo 15 úspěšných kandidátů. Za účelem co největšího zlepšení vyhlídek na úspěch při výběrovém řízení byla lhůta pro podávání přihlášek prodloužena o dva týdny a bylo změněno pořadí zkoušek, aby překladatelské zkoušky proběhly před počítačovými zkouškami.

Výběrová řízení uspořádaná úřadem EPSO pro irské lingvisty i nadále vzbuzují přiměřenou míru zájmu, přesto je dosažení úspěšnosti odpovídající předpokládaným potřebám i nadále problematické

Tabulka 1: Výběrová řízení uspořádaná úřadem EPSO, 2016–2018

Rok	Výběrové řízení	Počet žadatelů	Připuštěno k překladatelským zkouškám	Pozváno do hodnotícího centra	Rezervní seznam vedený úřadem EPSO	Cíl
2016	Překladatelé	210	43*	10	10	62
	Asistenti	118		28	9	13
2017	Právníci-lingvisté	26	8	5	3	8
2018	Překladatelé	190	114**	17***	15	72

*připuštění na základě výsledků počítačových zkoušek

**připuštění pouze na základě přihlášek

***počítačové zkoušky zabudovány do hodnotícího centra

Aby se kompenzoval slabý výsledek výběrových řízení uspořádaných úřadem EPSO, investovaly rovněž orgány do **náboru a odborné přípravy dočasných zaměstnanců** s cílem navýšit překladatelské kapacity. Jako alternativní opatření zahájily od roku 2015 do poloviny roku 2019 čtrnáct výběrových řízení pro dočasné zaměstnance¹¹. Příležitosti pro další odbornou přípravu nabízené Irskem a odborná příprava pro dočasné zaměstnance ze strany orgánů představovaly pragmatický způsob, jak řešit nízkou úspěšnost ve výběrových řízeních

⁹ Čtyři v EP, dva v Radě a dva v Komisi.

¹⁰ Dva v EP, tři v Radě a jeden v Komisi (právní služba).

¹¹ EP: 1 pro překladatele v roce 2016 a pak znovu v roce 2019 a 1 pro asistenty v roce 2017, 1 pro právníky-lingvisty v roce 2017. Rada: 1 pro překladatele v roce 2016 a pak znovu v roce 2017 a 2018 a 1 pro asistenty v roce 2017, 1 pro právníky-lingvisty v roce 2017. Komise: 1 pro překladatele v roce 2017, znovu pak v roce 2018 a 2019. Soudní dvůr EU: 1 pro právníky-lingvisty irského jazyka v roce 2017 a 1 pro korektory v roce 2018.

uspořádaných úřadem EPSO. Kromě toho vypsál úřad EPSO začátkem roku 2019 výběrové řízení na smluvní zaměstnance-překladaatele.

Ačkoliv se odchylka nevztahuje na **tlumočení**, je třeba jej vzít v úvahu, protože tlumočníci jsou často součástí téže rezervy případných nových pracovníků. Všechny orgány EU musí dosáhnout dostatečného počtu tlumočnicků, aby vyhověly potřebám týkajícím se irštiny po skončení platnosti odchylky. Byly schopny uspokojit poptávku, která je omezena na tlumočení z irštiny („pasivní irština“). Útvar Komise pro tlumočení, GŘ SCIC, toho dosáhl díky třem stálým zaměstnancům-tlumočnickům (dvěma s pasivní znalostí a jedním s aktivní znalostí irštiny) a dostatečnou rezervou akreditovaných externích tlumočnicků, jež je možno povolát do služby Komisi, Radě, EHSV a VR. Žádosti o tlumočení z irštiny v těchto čtyřech hlavních orgánech, jimž GŘ SCIC poskytuje služby, se snížily z 20 v roce 2011 na 4 v roce 2018 a zatím na 2 v roce 2019. GŘ SCIC dosud nebylo požádáno o zajištění tlumočení do irštiny („aktivní irština“), což je skutečnost, která byla výslovně uznána ve výměně dopisů mezi GŘ SCIC a Ministerstvem kultury, kulturního dědictví a *Gaeltachtu* irské vlády. V EP (stejně jako v irském parlamentu) je tlumočení na plenárních zasedáních (včetně jednání v noci) a v případě jiných schůzí zajišťováno pouze z irštiny, nikoliv do irštiny, na základě žádosti podané v předstihu. Soudní dvůr Evropské unie stále tlumočnický irského jazyka nepotřebuje, protože Soudnímu dvoru dosud nebyla žádná věc předložena v irštině.

Úřad pro publikace potřebuje kapacitu v oblasti irštiny na úrovni asistenta, aby mohl provádět **jazykovou redakci a korekturu**. Úřad pro publikace má v současnosti jednoho dočasného zaměstnance hovořícího irsky a usiluje o postupné vybudování kapacity v oblasti irského jazyka, aby odpovídala kapacitě většiny ostatních jazyků. Vzhledem k nízkému počtu pracovních míst a jejich specifčnosti není nákladově efektivní, aby úřad EPSO vypisoval výběrové řízení jen pro účely Úřadu pro publikace.

Irsko k přípravě uchazečů o pracovní dráhu v orgánech a k podpoře náboru **rovněž významně přispělo**. Od roku 2007 vypracovalo řadu kurzů irštiny na univerzitní úrovni a kurzů v irštině, především v rámci iniciativy týkající se pokročilých jazykových dovedností v oblasti irského jazyka. V roce 2015 zřídilo středisko excelence pro povolání v Evropské unii zahrnující irštinu, aby usnadnilo spolupráci mezi institucemi terciárního vzdělávání, které se této iniciativy účastní. Rovněž v roce 2015 vyčlenilo rozpočet ve výši 4,7 milionu EUR s cílem vytvořit v zúčastněných institucích během osmi let patnáct nových specializovaných kurzů. Všechny kurzy financované v rámci této iniciativy, včetně kurzů práva, nyní nabízejí výuku třetího jazyka EU a zahrnují moduly týkající se psychometrických dovedností s cílem připravit studenty na výběrová řízení pořádaná úřadem EPSO. Komise pomohla zřídit a nadále podporuje magisterský kurz konferenčního tlumočení na National University of Ireland v Galway.

V letech 2016–2018 Irsko a orgány **podporovaly mezi irskými lingvisty profesní dráhu v orgánech**, a to prostřednictvím reklamních kampaní, veletrhů pracovních míst, návštěv na univerzitách a exkurzí irských vysokoškolských studentů v orgánech, specializovaných zahajovacích akcí, novinových článků a rozhovorů v rozhlase. Každoroční konference v Dublinu se věnovaly tématům souvisejícím s překladem a tlumočením z irštiny a upozorňovaly na příležitosti a na profily irsky hovořících zaměstnanců, které orgány

potřebují. K oslovení většího okruhu mladých generací mluvčích irštiny zahájily Komise a Irsko v roce 2017 zvláštní soutěž pro mladé překladatele určenou irsky hovořícím studentům sekundárního vzdělávání (středních škol). V roce 2018 se zúčastnilo celkem 21 škol.

Souhrnně lze říci, že navzdory řadě pragmatických zvláštních opatření ke zvýšení kapacity v oblasti překladu a tlumočení z irštiny nasvědčují dosavadní zkušenosti tomu, že v období nadcházejících tří let bude stále třeba značného úsilí, aby byly předpokládané potřeby uspokojeny.

d. Kapacita externích poskytovatelů služeb

Orgány **zajišťují různé podíly své překladatelské činnosti externě**. Z hlediska objemu využívá externí zajišťování překladů nejvíce Komise. Orgány očekávají, že budou více využívat irský trh externistů, a svou interní kapacitu si tak doplní.

Komise a EP vypsaly v období, o kterém pojednává tato zpráva, další **výzvy k podávání nabídek pro překladatelské služby** s cílem zvýšit kapacitu a zlepšit využití a kvalitu. Nové smlouvy uzavřené Komisí vstoupily v platnost v červenci 2018. První výsledky jsou povzbudivé, ačkoliv objem zajišťovaný externě je stále jen zlomkem toho, co je třeba k uspokojení poptávky po skončení uplatňování odchylky. V listopadu 2018 vypsaly výzvu k podávání nabídek EP za účasti Rady, Účetního dvora, EHSV a VR. V březnu 2019 vypsaly EP další výzvu k předkládání nabídek s cílem zajišťovat externí překlady, a to i do irštiny. V květnu 2019 zveřejnila novou výzvu k předkládání nabídek s cílem zajišťovat externí překlady, a to i do irštiny, také Komise. Tato řízení stále probíhají. Během období, o kterém pojednává tato zpráva, byly uspořádány **informační akce** pro poskytovatele externích služeb týkající se příležitostí spolupracovat s Komisí. Aby mohly oslovit co nejširší okruh lidí, byly jejich součástí webináře a živě přenášené akce. Na současné a budoucí potřeby v oblasti externích překladů se v roce 2018 zaměřila každoroční konference v Dublinu.

Útvar Komise pro tlumočení (GR SCIC), EP a Soudní dvůr EU mají přístup k **jedenácti akreditovaným externím tlumočnickům z irštiny**, pouze pět z nich však disponuje aktivní irštinou. Z akreditačních zkoušek nevyšel v letech 2016, 2017 ani 2019 žádný úspěšný kandidát.

V dubnu 2019 vydal Úřad pro publikace výzvu k podávání nabídek pro externí poskytovatele služeb, protože však žádnou nabídku neobdržel, bude se výzva k podávání nabídek opakovat.

e. Zdroje pro irský jazyk

Překladatelská kapacita zahrnuje též jazykové zdroje. Orgány a Irsko pokračovaly v provádění **terminologického** projektu GA IATE¹², který již probíhá 11. rokem, a Irsko schválilo jeho financování do konce roku 2021. V rámci projektu bylo vypracováno 65 592 hesel (oproti 56 860 heslům v roce 2015). Orgány zahájily spolupráci s Irskem za účelem vybudování sítě irskojazyčných odborníků na terminologii v daném oboru v Irsku.

¹² Terminologická databáze, kterou používají všechny orgány a která je rovněž částečně dostupná veřejnosti.

Nástroje pro **počítačem podporovaný překlad** a strojový překlad jsou nezbytnými předpoklady efektivity překladatelských služeb. Čerpají z dvoujazyčných či vícejazyčných korpusů, často v podobě překladatelských pamětí zakládajících se na dřívějších překladech. Euramis, interinstitucionální databáze **překladatelských pamětí**, v současnosti obsahuje asi 5,8 milionu segmentů z irštiny nebo do irštiny (ve srovnání s 3,5 milionu v roce 2015). To je přibližně desetina ze 30–50 milionů segmentů, které jsou k dispozici pro většinu ostatních jazykových kombinací.

Irsko se zavázalo poskytnout orgánům překladatelské paměti obsahující spárování (*alignment*) anglických a irských textů z vnitrostátních právních předpisů. Mezi orgány a Irskem byla vypracována dohoda, která nyní čeká na finalizaci.

V březnu 2018 byl vypracován irský systém **strojového překladu** založený na technologii neurálního strojového překladu jako součást systému eTranslation¹³, který vytvořila Komise, a tento systém je dostupný evropským i irským orgánům. Jelikož však strojový překlad závisí na datech a data pochází z databáze Euramis, používá se k vyškolení irských překladačů poměrně malý objem dat, což znamená, že výsledky irského strojového překladu nejsou tak dobré jako výsledky u jiných jazyků. Iniciativa evropské koordinace jazykových zdrojů usiluje o shromáždění většího objemu jazykových dat s cílem překladač zlepšit.

Úřad pro publikace spolupracuje s irskou vládou a s irskou interinstitucionální jazykovou skupinou s cílem sladit Pravidla pro jednotnou úpravu dokumentů s novou oficiální normou pro irštinu. Úřad pro publikace rovněž má nástroje počítačem podporované korektury, které jsou upraveny tak, aby mohly být používány u irskojazyčných textů v Úředním věstníku. Jsou rozšiřovány tak, aby zahrnovaly judikaturu v irštině.

f. Problémy související s dostupností *acquis*

Irština je první úřední a pracovní jazyk, do něhož nebyl v minulosti přeložen soubor právních předpisů EU (*acquis*). *Acquis* v současnosti obsahuje asi 160 000 stran právních textů (podle počtu stran v Úředním věstníku) a představuje důležitou součást překladatelských pamětí orgánů a bohatý zdroj terminologie. Za účelem vypořádání se s chybějícím irským zněním sestavila právní služba Komise prioritní seznam asi 11 000 stran základních aktů a konsolidovaných znění aktů, jejichž překlad do irštiny by byl nejhodnotnější. Orgány je v současnosti společně překládají, nakolik jim to zdroje umožňují. Dosud přeložily asi 4 697 stran. Překlady však nejsou ověřené a slouží pouze ke zdokonalení překladatelských pamětí a ke zvýšení provozní účinnosti. Soudní dvůr EU překládá judikaturu a segmenty textů / slovní spojení, která se v jeho textech často opakují.

V zájmu přispění k úsilí vyvíjenému orgány **financuje Irsko** od září 2018 **program stáží** pro překlad *acquis*. Byl přijat rozpočet vyčleněný až do roku 2021, který má financovat pětiměsíční pobyt dvanácti kandidátů ročně na stáži v překladatelských službách hlavních orgánů (po dvou v EP, Radě a Komisi, dvakrát ročně). V první vlně zahájili v září/říjnu 2018 stáž pouze čtyři z očekávaných šesti stážistů (dva v EP, jeden v Radě a jeden v Komisi), v druhé vlně v březnu 2019 pak tři stážisté (dva v Komisi a jeden v Radě). Irsko schválilo

¹³ Služba eTranslation (dříve MT@EC) poskytuje strojový překlad pro GŘ Komise, ale také pro ostatní orgány a členské státy (veřejné subjekty).

zapojení EHSV a VR do programu a v březnu 2019 zahájil stáž jeden stážista ve smíšených výborech. V dubnu 2019 Irsko navýšilo grant¹⁴, aby umožňoval celkem deseti stážistům strávit od října 2019 deset měsíců na stáži (dva stážisté pro Komisi, tři stážisté včetně jednoho korektora pro EP, dva stážisté pro Radu, dva stážisté pro EHSV a VR a jeden korektor pro Úřad pro publikace).

¹⁴ Ze 120 000 EUR na 200 000 EUR.

III. Závěry

Orgány jsou plně odhodlány provést nařízení (EU, Euratom) 2015/2264. Jejich spolupráce s Irskem usnadnila pokrok ve všech oblastech stanovených v uvedeném nařízení. Úspěšně provedly první dvě fáze navýšení objemu překladu (zahrnující směrnice a rozhodnutí přijaté EP a Radou) a od roku 2016 více než zdvojnásobily objem překladu do irštiny.

K vybudování stabilní a dostatečné interní kapacity uspořádal úřad EPSO za období, o němž pojednává tato zpráva, čtyři výběrová řízení, z nichž v roce 2017 vzešlo pouze deset překladatelů a devět asistentů a v roce 2019 patnáct překladatelů a tři právníci-lingvisté. Od konce roku 2015 navýšily orgány počet interních zaměstnanců hovořících irsky z 58 na 102. Navzdory tomuto značnému společnému úsilí je pokrok pomalejší, než se očekávalo, a to kvůli nízkému počtu lingvistů s irštinou a nízké úspěšnosti ve výběrových řízeních uspořádaných úřadem EPSO. Za účelem kompenzace nedostatku kandidátů schopných uspět ve výběrových řízeních uspořádaných úřadem EPSO se konalo asi čtrnáct výběrových řízení pro dočasné zaměstnance, v nichž se nabízely pozice, během nichž zaměstnanci získávají interní odbornou přípravu.

Pro doplnění interní kapacity a rozšíření rezervy externích poskytovatelů, z níž mohou orgány čerpat, vypsaly Komise a EP další výzvy k podávání nabídek týkající se služeb zajišťování externích překladů v irštině a uspořádaly akreditační zkoušky pro externí tlumočníky.

Bylo dosaženo pokroku při vytváření irskojazyčných technologických zdrojů a v rámci systému eTranslation byl vybudován nový anglicko-irský systém neurálního strojového překladu, ačkoliv v současnosti jsou korpusy a paměti stále poměrně malé. Za účelem rozšíření dostupných zdrojů jazykových dat byla vypracována dohoda mezi orgány a Irskem o sdílení korpusů irského vnitrostátního práva, která nyní čeká na finalizaci. Orgány a Irsko rovněž pokračovaly v práci na terminologickém projektu IATE.

Z prognóz poptávky po překladech vyplývá, že k realizaci fází v roce 2020 a 2021 bude zapotřebí významně větší kapacita. Celková poptávka bez zohlednění odchylky od nařízení č. 1 zahrnuje překlady nejen právních předpisů, ale též materiál týkající se politik, sdělení a konzultací. Je třeba zohlednit i potřeby v oblasti tlumočnictví. Má-li se vybudovat dostatečná kapacita ke splnění potřeb uvedených v prognózách, bude od orgánů zapotřebí značného úsilí, a to ve spolupráci s Irskem. Od provedení odhadu potřeb v roce 2015 byl proveden přezkum zdrojů: probíhá úprava kombinace zdrojů a průběžně se provádí přezkum konkrétních personálních potřeb. K realizaci nárůstu objemu překladů do irštiny je nutné i nadále navyšovat a kombinovat (v různé míře u jednotlivých orgánů) všechny tři hlavní aspekty kapacity: interní zaměstnance, externí zadávání překladu a zdroje v oblasti jazykové technologie.

Komise podá znovu zprávu Radě do června 2021 a uvede v ní, zda mají orgány dostatečnou kapacitu ve srovnání s ostatními úředními jazyky na to, aby 1. ledna 2022 uplatňovaly nařízení č. 1 od bez odchylky.